

Nyårsdagen

Predikan i Osby kyrka, 1 jan 2007

”I Jesu namn”

Luk 13:6-9

Och han gav dem denna liknelse: "En man hade ett fikonträd i sin vingård, och han kom för att se om det fanns någon frukt på det men hittade ingen. ⁷Då sade han till sin trädgårdsmästare: 'I tre år har jag kommit och letat efter frukt på det här trädet utan att hitta någon. Hugg bort det! Varför skall det ta upp mark till ingen nytta?' ⁸Han svarade: 'Herre, låt det stå kvar ett år till, så skall jag gräva runt det och gödsla. ⁹Kanske bär det frukt nästa år. Om inte, kan du hugga bort det.' "

Hur många chanser ska en människa få? Hur många som helst, eller finns det hopplösa fall där det inte är lönt att ge någon ny chans?

Den här vingårdsägaren hade tröttnat på sitt fikonträd; "Nu får det vara nog! Det här trädet gör absolut ingen nytta!"

När vi skiftar år så brukar det ju vara mycket glädje och yra. Folk skålar i champagne och jublar. Men det finns ju en allvarlig sida också: vi blir påmindra om att tiden går. Nu har ännu ett år gått till ända. Vad blev det av det? Har det blivit någon förändring sen förra nyår eller står jag och stampar på samma fläck? Är jag som fikonträdet som aldrig bär någon frukt?

Tiden kommer ju till oss med ständigt nya möjligheter. Tiden är lika för alla. Ingen kan egentligen säga att man har ont om tid, även om vi alla slänger ur oss detta lite till mans. Tiden finns gratis och i överflöd. Den kommer till oss i en jämn, aldrig sinanden, ström. Därför är tiden också nåd.

Tiden har vi nämligen fått som gåva av Gud och det är en nådatid som han ger oss. Tid av nåd. Det här trädet i liknelsen hade egentligen redan fått sin dom, tiden var ute för det. "Hugg bort det!"

Men då går trädgårdsmästaren in och utverkar ytterligare ett år, ett nådens år. Han ser oss inte som hopplösa fall, vi får alltid en ny chans. Trädgårdsmästaren är outtröttlig: "kanske nästa år".

Varje år som vi går in i är ett nådens år. Att Gud ger oss mer tid betyder att han ger oss nya möjligheter, att han inte ser oss som hopplösa fall. Han kanske tror mer på oss än vi på honom.

När vi ser bakåt så kanske faran är större att det är vi själva som ser oss som hopplösa fall. De nyårslöften som vi gav för ett år sedan, vad blev det av dem? Och så ligger det nära till hands att vi tappar modet. Det är kanske därför som fikonträdet i vingården inte bär frukt, det har liksom redan gett upp, där det står och jämför sig med alla dignande vinträd.

Vad ska vi då göra om vi känner oss så misslyckade som bara ett torrt fikonträd kan göra bland alla vinträd?

Vi har nu ett års erfarenhet bakom oss, och att bli en erfarenhet rikare innebär ofta att man inser sin egen begränsning. Det blir inte alltid som vi tänkt oss. Men ofta är det på det sättet som vi växer som människor, genom att vi skalas bort det som vi trodde oss vara. Och att lära känna sina begränsningar må vara smärtsamt men oftast är det just så som vår horisont vidgas. Den som klarar allt själv behöver ju varken Gud eller människor, den människan får snart snäva perspektiv på tillvaron.

Men den som misslyckas får en gratischans att komma ur sig själv och sin själviskhet. Hon blir mer mogen, mer mänsklig i sitt beroende av andra. Just där det gör som mest ondast, just där har vi den största möjligheten att växa som människor.

Så därför ska vi inte tappa modet när saker och ting inte blir som vi tänkt oss. Se det istället som en möjlighet att lära oss något om oss själva och erfara Guds stora nåd.

Det gångna året har lärt oss hur lite vi egentligen förfogar över vår tid, vår lycka och olycka. Våra planer och projekt är och förblir provisoriska, de hänger ofta på så många andra faktorer som vi inte råår över.

Allt detta får vi istället överlåta i Guds händer. Det som vi tycker är misslyckanden och bortkastad tid blir aldrig bortkastat när Gud får ta det i sin hand.

Samma sak gäller det kommande året. Vi får lämna även det i Guds hand. Vi vet inte så mycket om framtiden och ärligt talat så vill vi nog inte veta så mycket heller. Istället får vi leva i Guds nu, vi får ta emot framtiden ur Guds händer.

Och vi vågar överlåta oss till Gud eftersom han aldrig ger upp om oss. När alla andra kritiserar oss för att vi inte bär frukt och säger: 'Den där duger ingenting till, ta bort honom.' Ja, då säger Gud som planterat oss: 'Låt det stå kvar ett år till. Jag ska gräva runt och gödsla det. Kanske bär det frukt nästa år.'